

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Marika Žmenja
Marika.Žmenja@itk.ee

Teie 27.06.2024

Meie 16.08.2024 nr 2.2-9/24/1721-3

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon sai Teie pöördumise, milles soovite teada, kas haiglal on õigus kindlustusseltsile väljastada patsiendi terviseandmeid kindlustustegevuse seaduse (KindlTS) § 218 ja 219 alusel liiklusõnnetuse korral, kui terviseandmeid ei küsita mitte kindlustusvõtja ehk mootorsõidukijuhi, vaid liiklusõnnetuses osalenud jalakäija kohta.

Isiku terviseandmete töötlemine on lubatud KindlTS § 218 lõike 2 punkt 2 kohaselt siis, kui see on muul juhul vajalik kindlustusandja kindlustuslepingu täitmise kohustuse ja selle ulatuse kindlaksmääramiseks ning tagasinõuete esitamiseks, kui kindlustusjuhtumiks on andmesubjekti surm või kui kindlustuslepingu täitmise kohustuse ja selle ulatuse kindlaksmääramine ning tagasinõuete esitamine eeldab andmete töötlemist andmesubjekti tervises seisundi või puude kohta.

KindlTS § 219 lõike 1 punkt 1 kohaselt on tervishoiuteenuse osutaja kohustatud kindlustusandja nõudel edastama isikuandmed või võimaldab nendele juurdepääsu, kui isikuandmed, sealhulgas käesoleva seaduse § 218 lõikes 2 (terviseandmed) nimetatud isikuandmed, on kindlustusandjale vajalikud kindlustuslepingu täitmiseks ja selle täitmise tagamiseks või tagasinõuete esitamiseks.

Riigikohtu halduskolleegium 26.09.2022 otsuses nt 3-20-1449 punktis 24 on selgitanud, et *isikuandmete töötlemiseks õigusliku aluse olemasolu ei tähenda siiski seda, et isikuandmete töötlemine on igal konkreetsel juhul õiguspärane. Töötlemine kui toiming peab olema õigusliku alusega ka kooskõlas. Teisisõnu, lisapiirangud võivad tuleneda õiguslikust alusest enesest, samuti IKÜM art-s 5 sätestatud töötlemise põhimõtetest. Nii sätestab IKÜM art 5 lg 1 p c võimalikult väheste andmete kogumise ehk minimaalsuse põhimõtte. Nimetatud põhimõtet tuleb hinnata koostoimes IKÜM art 6 lg 1 p-s c ning art 9 lg 2 p-des f ja g sätestatud „vajalikkuse“ kriteeriumiga, st konkreetsete isikuandmete töötlemine peab olema „vajalik“ kõnealuses aluses sätestatud eesmärgil töötlemiseks (vrd ka Euroopa Kohtu otsus asjas C-708/18 Asociația de Proprietari bloc M5A-Scara A, p 48). „Vajalikkust“ kui kriteeriumi tõstavad esile ka eeltoodud KindlTS sätted.*

Kuigi kindlustusandjal on seadusest tulenev õigus tervishoiuteenuse osutajalt küsida isiku terviseandmeid liiklusõnnetuse juhtumi raames, ei tähenda see automaatset ja igakordset terviseandmete täismahus edastamise lubatavust. Nii nagu Riigikohus on selgitanud, tuleb ka isikuandmete töötlemise seadusliku aluse olemasolul töödelda andmeid lähtudes eesmärgipärasuse ja minimaalsuse põhimõttest. See tähendab, et tervishoiuteenuse osutaja peab patsiendi terviseandmete väljastamise ulatust hindama vastavalt töötlemise eesmärgile ning väljastama andmed minimaalsuse põhimõtet järgides.

Lugupidamisega

Karin Uuselu

jurist

peadirektori volitusel